

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL LUAB „R1“ 2016-06-21 SKUNDO**

2016 m. rugpjūčio 22 d. Nr. S-172 (7-128/2016)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršėlienės
Rasos Stravinskaitės – pranešėja
Andriaus Veniaus

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių administratoriaus atstovui
mokesčių mokėtojo atstovui

J. D.
T. K.
Advokatui Antanui Jonikaičiui

2016 m. liepos 26 d. posėdyje išnaginėjusi LUAB „R1“ (toliau – Pareiškėja) 2016-06-21 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija, centrinis mokesčių administratorius) 2016-05-27 sprendimo Nr. 69-64, n u s t a t ė:

Inspekcija 2016-05-27 sprendimu Nr. 69-64 pakeitė Klaipėdos apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Klaipėdos AVMI) 2016-03-25 sprendimo Nr. (7.8)FR0682-179 dalį dėl nurodymo sumokėti 33 279,97 Eur nekilnojamojo turto mokesčio (toliau – NTM) delspinigius ir 17 548 Eur NTM baudą, nurodydama Pareiškėjai sumokėti 33 279,97 Eur NTM delspinigius ir 5 849,38 Eur NTM baudą.

Inspekcijos sprendime nurodyta, jog Klaipėdos AVMI atliko Pareiškėjos NTM apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo patikrinimą už laikotarpį nuo 2008-01-01 iki 2014-12-31 ir surašė 2016-02-05 patikrinimo aktą Nr. FR0680-94, kuriuo Pareiškėjai apskaičiavo 58 493,85 Eur NTM. Klaipėdos AVMI, įvertinusi patikrinimo akte konstatuotas aplinkybes, 2016-03-25 sprendimu Nr. (7.8)FR0682-179 patvirtino apskaičiuotą 58 493,85 Eur NTM, apskaičiavo 33 279,97 Eur NTM delspinigius ir skyrė 17 548 Eur NTM baudą.

Pažymėta, jog Pareiškėja ginčijo Klaipėdos AVMI sprendimo dalį dėl 33 279,97 Eur NTM delspinigių apskaičiavimo ir 17 548 Eur NTM baudos skyrimo Pareiškėjai.

Akcentuota, jog atleidimo nuo delspinigių ir baudų pagrindus nustato MAĮ 100 str. 1 dalis ir 141 str. 1 dalis bei Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004-07-26 įsakymu Nr. VA-144 „Dėl Atleidimo nuo baudų ir delspinigių taisyklių patvirtinimo (Dėl Atleidimo nuo baudų, delspinigių ir palūkanų taisyklių patvirtinimo)“ patvirtintų Atleidimo nuo baudų, delspinigių ir palūkanų taisyklių (toliau – Taisyklės) 7 punktas.

Pastebėta, jog teisės normos numato, jog mokesčių mokėtojui, laiku neįvykdžiusiam savo pagrindinės prievolės, atsiranda nauja prievolė – sumokėti už pradelstą laikotarpį atitinkamą sumą. Dėl kokių priežasčių ši prievolė nebuvo įvykdyta, nėra svarbu. MAĮ 40 str. yra įtvirtintos mokesčių mokėtojo pareigos, o šio straipsnio 1 punkte numatyta, kad mokesčių mokėtojas privalo laiku ir tiksliai įvykdyti mokestinę prievolę. Už tinkamą mokestinių prievolių vykdymą atsakingas tik mokesčių mokėtojas, delspinigių skaičiavimas siejamas tik su mokesčių mokėtojo neteisėtu elgesiu mokant mokesčius.

Inspekcija iš Pareiškėjos skundo turinio sprendė, jog Pareiškėjos atžvilgiu, sprendžiant klausimą dėl atleidimo nuo delspinigių, turėtų būti taikoma MAĮ 141 str. 1 dalies 1 ir 2 punktai.

Dėl MAĮ 141 str. 1 d. 1 punkto pažymėta, jog mokesčių mokėtojas atleidžiamas nuo delspinigių, jei įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo. Akcentuotos MAĮ 40 str. 1 d. 4–5 p., 81 str. 1 d. nuostatose nustatytos mokesčių mokėtojo pareigos bei tai, kad pagal MAĮ nuostatas už mokėtino į biudžetą mokesčio sumažinimą skiriamos sankcijos laikomos griežta (objektyvia) atsakomybe, kuriai esant mokesčių mokėtojo kaltė visuomet preziumuojama, tai yra laikoma, kad dėl mokesčio įstatymo pažeidimo kaltas mokesčių mokėtojas, jeigu jis neįrodo priešingai. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) 2011-03-28 nutartyje adm. byloje Nr. A-5-364/2011 yra išaiškinęs, kad įstatymų leidėjas atleidimą nuo delspinigių sieja ne tik su mokesčių mokėtojo kaltės nebuvimu, bet ir su jo paties pareiga šią faktinę aplinkybę įrodyti, t. y. įrodinėjimo našta tenka būtent mokesčių mokėtojui, jei jis siekia pasinaudoti atleidimo nuo delspinigių teisine galimybe. Remdamasi LVAT praktika (pavyzdžiui, 2011-03-28 nutartis adm. byloje Nr. A-5-364/2011, 2012-09-19 aprobuotas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos, taikant Administracinių bylų teisenos įstatymo normas, apibendrinimas; „Administracinė jurisprudencija“ Nr. 23, p. 542–877), Inspekcija padarė išvadą, kad aptariamasis atleidimo nuo delspinigių pagrindas iš esmės sietinas tik su tokiais nuo Pareiškėjos valios nepriklausančiomis aplinkybėmis, kurios lemia, kad jis neturėjo galimybės deklaruoti, apskaičiuoti bei sumokėti mokesčių. Mokesčių mokėtojo kaltės nepaneigia tokios aplinkybės kaip neteisingas (klaidingas) mokesčių įstatymų supratimas, mokestinių prievolių neįvykdymas dėl mokėtojo kontrahentų sutartinių įsipareigojimų nevykdymo, netinkama mokesčių administratoriaus vykdoma mokesčių mokėtojo veiklos kontrolė ir laiku nenustatytas daromas mokesčių įstatymo pažeidimas, mokesčio įstatymo pažeidimą tiesiogiai padaro mokesčių mokėtojo vardu veikiantis jo atstovas ir pan.

Dėl kitų atleidimo nuo delspinigių pagrindų pažymėta, jog pagal MAĮ 141 str. 1 d. 2 punktą mokesčių mokėtojas atleidžiamas nuo delspinigių, jei mokesčio įstatymas pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti. Tokiomis aplinkybėmis nelaikomi mokesčių mokėtojo veiksmai ar neveikimas, taip pat mokesčių mokėtojo nemokumas. Šis atleidimo nuo delspinigių pagrindas sietinas su nenugalimos jėgos poveikiu (*force majeure*) ir atsitiktinių aplinkybių poveikiu (*cas fortuit*), kurių savo veikloje mokesčių mokėtojas nenumatė ir negalėjo numatyti bei su jų įtaka mokesčių mokėtojo galimybėms vykdyti savo mokestines prievoles. Minėtomis aplinkybėmis pripažintinos gamtos jėgos, valstybinės valdžios institucijų neteisėti veiksmai ir žmogaus poveikis. Tačiau žmogaus poveikis mokesčio mokėtojo veiklai tik tuomet eliminuoja mokesčio mokėtojo valią, kai prieš jį naudojamas absoliutus smurtas (*vis absoluta*), kurio mokesčių mokėtojas negali išvengti, jam pasipriešinti ar nuo jo apsiginti. Nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėmis laikomos nepaprastos aplinkybės, kurių negalima numatyti, išvengti ir kokiomis nors priemonėmis pašalinti.

Inspekcijos vertinimu, Pareiškėjos atveju nenustatyta pagrindų, kurie sąlygotų Pareiškėjos atleidimą nuo apskaičiuotų delspinigių. Nors Pareiškėja nagrinėjamu atveju apeliuoja į tai, jog dėl Pareiškėjos akcininko (R. P.) veiksmų dabartinė likvidatorė neturėjo ir neturi reikalingų dokumentų, tačiau atitinkamų dokumentų neturėjimas nepripažintinas tokiais nuo Pareiškėjos valios nepriklausančiomis aplinkybėmis, kurios lemia, kad ji neturėjo galimybės deklaruoti, apskaičiuoti bei sumokėti mokesčių. Šiuo atveju patys Pareiškėjos akcininkai, valdantys daugiau kaip 50 proc. įmonės akcijų savo veiksmais siekė ir siekia išvengti mokestinės prievolės įvykdymo. Todėl panaikinus Pareiškėjai apskaičiuotus delspinigius, delspinigiai, kaip

prievolės įvykdymo užtikrinimo priemonė, prarastų savo prasmę. Atsižvelgusi į tai, kas išdėstyta, įvertinusi Pareiškėjos skundo argumentus, Inspekcija konstatavo, jog nėra pagrindo atleisti Pareiškėją nuo 33 279,97 Eur NTM delspinigių.

Vertindama Pareiškėjos argumentus dėl atleidimo nuo baudos ar baudos sumažinimo, Inspekcija pažymėjo, jog, vadovaujantis MAĮ 141 str. 2 dalimi, nuo baudos atleidžiama tik tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas mokesčio, susijusio su paskirta bauda, sumą yra sumokėjęs (mokestis priverstinai išieškotas) ar šio mokesčio sumokėjimo terminas šio įstatymo nustatyta tvarka yra atidėtas arba išdėstytas. Kadangi Pareiškėja įrodymų nepateikė, o Inspekcija nenustatė, jog Pareiškėja būtų įgyvendinusi MAĮ 141 str. 2 dalies sąlygas, todėl konstatuota, jog nėra pagrindo vertinti, ar yra pagrindas atleisti Pareiškėją nuo baudos mokėjimo.

Inspekcija, susipažinusi su byloje esančiais dokumentais, pripažino, jog Pareiškėja padarė mokestinį pažeidimą ir mokestinė prievolė atsirado bei baudinės sankcijos skirtos pagrįstai. Taip pat Inspekcija atkreipė dėmesį, kad baudos skiriamos vadovaujantis MAĮ ir Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2007-03-28 įsakymo Nr. VA-25 „Dėl baudų skyrimo ir delspinigių skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Baudos skyrimo taisyklės) nuostatomis (18 punktu). Kadangi Klaipėdos AVMI Pareiškėjos atžvilgiu nenustatė jokių baudą didinančių aplinkybių, tačiau sprendime paminėjo, jog mokesčių mokėtojas geranoriškai bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi ir skyrė 30 proc. dydžio baudą, Inspekcija atkreipė dėmesį, jog vadovaujantis minėtų taisyklių 18.2 punktu, jei patikrinimo metu nustatoma, kad mokesčių mokėtojas geranoriškai atliko jam nustatytą pareigą bendradarbiauti su mokesčių administratoriumi, ir nėra kitų baudą didinančių aplinkybių, jam skiriama mažesnė nei baudos vidurkyje nustatyto dydžio bauda. Vertindama paskirtos Pareiškėjai baudos dydžio pagrįstumą, Inspekcija atkreipė dėmesį ir į tai, kad Pareiškėja pateiktu skundu neginčijo padaryto pažeidimo, o tai vadovaujantis Baudos skyrimo taisyklių 18.3 punktu gali būti laikoma kaip dar viena baudos skyrimą mažinanti aplinkybė. Todėl nustačiusi baudos skyrimą lengvinančių aplinkybių ir nenustačiusi baudos skyrimą sunkinančių aplinkybių, Inspekcija konstatavo, jog Pareiškėjos atžvilgiu Klaipėdos AVMI skirta 30 proc. dydžio bauda keistina, ir savo sprendimu Pareiškėjai skyrė 10 proc., tai yra 5 849,38 Eur NTM baudą.

Pareiškėja iš dalies nesutinka su Inspekcijos 2016-05-27 sprendimu Nr. 69-64 dėl žemiau nurodytų argumentų.

Dėl aplinkybių, nulėmusių pažeidimą. Pareiškėja nurodo, kad Klaipėdos apygardos teismas 2013 m. birželio 26 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 2-453-479/2013 patenkino ieškovo – Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos prašymą dėl likvidatoriaus pakeitimo ir Pareiškėjos likvidatoriumi paskyrė G. Š. . Lietuvos apeliacinis teismas 2013 m. rugsėjo 13 d. nutartimi, priimta civilinėje byloje Nr. 2-2066/2013, Klaipėdos apygardos teismo 2013 m. birželio 26 d. nutartį dėl likvidatoriaus paskyrimo paliko nepakeistą. Akcentuojama, kad Pareiškėjos likvidatoriumi G. Š. yra paskirta nuo 2013-09-13.

Pabrėžiama, kad 2014 m. gegužės 13 d. Pareiškėja, atstovaujama likvidatorės G. Š. , pateikė Klaipėdos apygardos teismui prašymą, kuriame nurodė, kad 2014 m. vasario 4 d. per antstolį įteikė R. P. raginimą perduoti Pareiškėjai antspaudą, dokumentus ir turtą naujai paskirtai likvidatorei G. Š. , tačiau iki šiol R. P. šio raginimo neįvykdė, todėl prašė teismo įpareigoti R. P. perduoti įmonės antspaudą, dokumentus ir turtą likvidatorei G. Š. .

Klaipėdos apygardos teismas, atsižvelgdamas į tai, kad Pareiškėjos turtas pagal balansą ir dokumentai nėra perduoti bendrovės likvidatorei G. Š. , sprendė, kad R. P. privalo perduoti įmonės turtą pagal balansą ir visus dokumentus likvidatorei G. Š. (ABĮ 73–74 straipsniai, ĮBĮ 10 str. 4 d. 6 punktas).

Lietuvos apeliacinis teismas 2014 m. rugsėjo 24 d. nutartimi, priimta civilinėje byloje Nr. 2-1606/2014, nusprendė Klaipėdos apygardos teismo 2014 m. birželio 10 d. nutartį palikti nepakeistą bei paskyrė R. P. 10 000 Lt baudą už piktnaudžiavimą procesinėmis teisėmis – aiškiai nepagrįsto atskirojo skundo pateikimą bei sąmoningą ir nepagrįstą veikimą prieš teisingą ir greitą bylos išnagrinėjimą.

Pažymima, kad buvęs Pareiškėjos vadovas ir likvidatorius R. P. net ir po 2014-09-24 Lietuvos apeliacinio teismo nutarties priėmimo iki šiol neperduoda viso turto ir dokumentų likvidatorei G. Š. . Todėl likvidatorė G. Š. yra kreipusis į antstolį dėl priverstinio 2013 m. birželio 26 d. Klaipėdos apygardos teismo nutarties vykdymo, tačiau R. P. ir toliau vengia vykdyti savo įsipareigojimus ir nei turto, nei dokumentų neperduoda.

Atsižvelgiant į tai, dėl piktybiškų buvusio likvidatoriaus R. P. veiksmų, neperduodant likvidatorei G. Š. , dokumentų (įskaitant ir buhalterinės apskaitos dokumentus), tvirtinama, kad likvidatorės G. Š. galimybės teikti mokesčines deklaracijas ir apskaityti mokesčius, neturint visų buhalterinės apskaitos dokumentų, yra objektyviai apribotos.

Nurodoma, kad Pareiškėjos atsiskaitymo su mokesčių administratoriumi galimybės taip pat priklauso nuo galimybės parduoti Pareiškėjos turimą turtą, tačiau turto pardavimo procesui taip pat piktybiškai kenkia R. P. , t. y. dėl vykstančių teisminių ginčų, turto pardavimo procesas yra užsitęsęs.

Be to, pastebima, kad Inspekcija neatsižvelgė į aplinkybę, kad Pareiškėjos 49,49 procentų bendrovės akcijų valdo valstybė, atstovaujama Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos.

Dėl baudos neskyrimo. Pareiškėja vadovaujasi baudos skyrimo taisyklėmis, įtvirtintomis MAĮ 139 str. 1 dalyje, bei gausia LVAT praktika dėl baudų dydžio nustatymo.

Nors Inspekcija ir sumažino baudos dydį iki 10 proc. (nuo 30 proc.), tačiau, Pareiškėja mano, kad yra faktinės ir teisinės aplinkybės, leidžiančios apskritai neskirti baudos Pareiškėjai. Be to, tvirtinama, kad mokesčių administratorius neatsižvelgė į Pareiškėjos faktinę padėtį ir aplinkybes, nulėmusias pažeidimą (nurodytas aukščiau). Todėl Pareiškėja prašo atleisti ją nuo baudos mokėjimo.

Dėl atleidimo nuo delspinigių. Pareiškėja taip pat vadovaujasi MAĮ 141 str. 1 dalimi, reglamentuojančia mokesčių mokėtojo atleidimą nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), bet nesumokėtų (neišieškotų) delspinigių ar jų dalies, bei teigia, kad mokesčių administratorius neatsižvelgė į Pareiškėjos faktinę padėtį ir aplinkybes, nulėmusias pažeidimą. Tai yra aplinkybę, kad Pareiškėjos likvidatorė negali disponuoti Pareiškėjos buhalterinės apskaitos dokumentais. Be to, nebuvo atsižvelgta į aplinkybę, jog Pareiškėjos 49,49 procentų bendrovės akcijų valdo valstybė, atstovaujama Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos. Todėl Pareiškėja prašo sumažinti apskaičiuotų delspinigių dydį arba iš viso atleisti Pareiškėją nuo delspinigių mokėjimo.

Pareiškėjos nuomone, mokesčių administratorius tinkamai nepagrindė savo sprendimo (MAĮ 67 straipsnis).

Atsižvelgdama į aukščiau išdėstytas aplinkybes ir vadovaudamasi MAĮ 67, 99, 100, 107, 139, 141, 155 straipsniais, Pareiškėja prašo panaikinti Inspekcijos 2016-05-27 sprendimą Nr. 69-64 ir Klaipėdos AVMI 2016-03-25 sprendimą dalyse dėl 33 279,97 Eur delspinigių ir 5 849,38 Eur baudos apskaičiavimo, skyrimo ir įpareigojimo sumokėti.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) konstatuoja, jog Pareiškėjos skundas atmestinas, o Inspekcijos 2016-05-27 sprendimas Nr. 69-64 tvirtintinas.

Ginčas byloje vyksta dėl mokesčių administratorius sprendimo dalies, kurioje Pareiškėjai buvo apskaičiuoti ir nurodyti sumokėti 33 279,97 Eur delspinigiai ir 5 849,38 Eur bauda, pagrįstumo.

Iš skundo matyti, kad Pareiškėja neginčija Inspekcijos sprendimo dalies dėl nurodyto sumokėti papildomai apskaičiuoto 58 493,85 Eur NTM, tačiau laikosi pozicijos, kad ji gali būti atleista nuo NTM delspinigių ir baudos, remiantis MAĮ 141 str. 1 dalies 1 ir 2 punktų nuostatomis, atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjos likvidatorės G. Š. (patvirtintos Klaipėdos apygardos teismo 2013-06-26 nutartimi, kuri palikta galioti Lietuvos apeliacinio teismo 2013-09-13 nutartimi civ. byloje Nr. 2-2066/2013) galimybės teikti mokesčines deklaracijas ir apskaityti mokesčius yra objektyviai apribotos, nes buvęs Pareiškėjos vadovas ir likvidatorius R. P. nevykdo teismo nurodymo perduoti visus įmonės buhalterinės apskaitos dokumentus bei dėl su

juo susijusių vykstančių teisminių ginčų, įmonės turto pardavimo procesas yra užsitęsęs. Taip pat Pareiškėja mano, jog Inspekcija, apskaičiuodama delspinigius ir skirdama baudą, turėjo atsižvelgti į aplinkybę, kad Pareiškėjos 49,49 procentų bendrovės akcijų valdo valstybė, atstovaujama Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos. Todėl Komisija nagrinės ginčą Pareiškėjos skundo ribose, t. y. spręs klausimą, ar yra pagrindas atleisti ją nuo NTM delspinigių mokėjimo MAĮ 141 str. 1 d. 1 ir 2 punktų pagrindais, taip pat, ar yra pagrindas atleisti Pareiškėją nuo paskirtos NTM baudos mokėjimo.

Dėl atleidimo nuo NTM delspinigių mokėjimo. Inspekcija savo sprendime, remdamasi tiek MAĮ nuostatomis, tiek LVAT teismine praktika, nuodugnai aptarė MAĮ 100 str. 1 dalyje ir 141 str. 1 d. 1 ir 2 punktuose įtvirtintus atleidimo nuo delspinigių mokėjimo pagrindus ir apibrėžė šių atleidimo nuo delspinigių pagrindų taikymo sąlygas. Komisija sutinka su Inspekcijos pateiktu MAĮ 141 str. 1 d. 1 ir 2 punktų nuostatų laikymosi vertinimu, kuris yra pakartotas ir šio sprendimo nustatomojoje dalyje, todėl, vengdama pasikartojimų, plačiau šiuo aspektu sprendime nepasisako. Ginčo atveju Pareiškėja nurodo, kad nėra kalta dėl padarytų mokesčių pažeidimų (už 2008–2014 m. pateiktos netikslios arba visai nepateiktos nekilnojamojo turto mokesčio deklaracijos (forma KIT11) ir neapskaityti mokesčiai) (MAĮ 141 str. 1 d. 1 punktas), be to, šie pažeidimai buvo sąlygoti Pareiškėjos akcininko R. P. veiksmų (jam nevykdant Klaipėdos apygardos teismo įpareigojimo per 15 dienų nuo nutarties įsiteisėjimo dienos perduoti Pareiškėjos turtą pagal balansą ir visus dokumentus likvidatorei G. Š.), t. y. aplinkybių, kurios nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti (MAĮ 141 str. 1 d. 2 punktas). Tokią Pareiškėjos poziciją patvirtino ir jos atstovas posėdžio Komisijoje metu.

Pastebėtina, jog pirmasis atleidimo nuo delspinigių pagrindas – nesant mokesčių mokėtojo kaltės (MAĮ 141 str. 1 d. 1 punktas) – yra sietinas ne tik su mokesčių mokėtojo kaltės nebuvimu, bet ir su jo paties pareiga šią faktinę aplinkybę įrodyti, t. y. įrodinėjimo našta tenka mokesčių mokėtojui, jei jis siekia pasinaudoti aptariama atleidimo nuo delspinigių teisine galimybe (pavyzdžiui, LVAT 2011-03-28 nutartis adm. byloje Nr. A-556-364/2011, 2014-12-16 nutartis adm. byloje Nr. A-556-2083/2014). Taigi minėtu pagrindu Pareiškėja galėtų būti atleista nuo delspinigių, jeigu įrodytų, kad nėra kalta dėl padaryto pažeidimo. Tačiau Pareiškėja, nurodžiusi esanti nekalta dėl padaryto pažeidimo, tos aplinkybės nepagrindė faktiniais duomenimis. Dėl padaryto pažeidimo akcentuotina, jog, vadovaujantis MAĮ 40 str. 1, 4 ir 5 punktais, mokesčių mokėtojas privalo laiku ir tiksliai įvykdyti mokesstinę prievolę, teisingai apskaičiuoti mokesį, vadovaudamasis mokesčių įstatymais, laiku pateikti mokesčių deklaracijas ir kitus teisės aktuose nurodytus dokumentus. Už tinkamą mokesčių prievolių vykdymą atsakingas tik mokesčių mokėtojas, o delspinigių skaičiavimas siejamas tik su mokesčių mokėtojo neteisėtu elgesiu mokant mokesčius. Iš byloje esančios medžiagos matyti, jog Pareiškėja pati neteisingai užpildė 2012-04-05 (tuo metu Pareiškėjos likvidatoriumi buvo R. P., paskirtas 2009-02-28 visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, nepaisant Klaipėdos apygardos teismo 2008-06-17 sprendimo) NTM deklaracijas (mokesčiai laikotarpiai už 2008–2011 m.) ir 2013-11-11 (tuo metu Pareiškėjos likvidatore buvo G. Š., paskirta 2013-09-13 Lietuvos apeliacinio teismo nutartimi) už 2012 m. NTM deklaraciją, o už 2012–2014 m. visai jų neteikė (Klaipėdos AVMI 2016-02-05 patikrinimo akto Nr. FR0680-94 7 psl., 2016-03-25 sprendimo Nr. (7.8)FR0682-179 1 psl.). Šių Klaipėdos AVMI patikrinimo akte ir sprendime konstatuotų faktų Pareiškėja negiginčijo. Taigi, Pareiškėja, būdama atsakinga už NTM sumokėjimą, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo (toliau – NTM įstatymas) 12 str. pagrindu privalėjo laiku bei tinkamai užpildyti deklaracijas bei apskaičiuoti mokesčius, o neįvykdžius minėtame įstatyme bei MAĮ 40 straipsnyje numatytos prievolės, kilo kita pareiga – mokėti delspinigius už pradelstą laikotarpį. Todėl Inspekcija negalėjo ir neturėjo MAĮ 141 str. 1 d. 1 punkte nurodytu pagrindu atleisti Pareiškėją nuo delspinigių sumokėjimo už mokesstinės prievolės pažeidimus.

Kaip jau minėta, Pareiškėja antrąjį atleidimo nuo delspinigių pagrindą (MAĮ 141 str. 1 d. 2 punktas) sieja su tuo, jog jos patikrinimo metu mokesčių administratoriaus nustatyti mokesčiai pažeidimai nepriklausė nuo Pareiškėjos (atstovaujamos likvidatorės G. Š.) valios, o

buvo sąlygoti fizinio asmens Pareiškėjos akcininko R. P. veiksmų, kurių Pareiškėja negalėjo numatyti. Komisijos vertinimu, nagrinėjamame ginče nėra aplinkybių, atitinkančių *force majeure* ar *cas fortuit* sąvokas, kaip jos yra išaiškintos LVAT teisėjų kolegijos 2005-02-09 nutartyje adm. byloje Nr. A-15-141/2005 („Administracinių teismų praktika“ Nr. 7, 2005). Pastebėtina, jog nuo 2009-02-28 (visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimo) iki 2013-09-13 realiai Pareiškėjos likvidatoriaus funkcijas vykdė Pareiškėjos akcininkas R. P., kuris pavėluotai teikė NTM deklaracijas už 2008, 2009, 2010, 2011 m. mokestinius laikotarpius, nepagrįstai nekilnojamojo turto apmokestinimui pritaikydamas mokesčio lengvatą (NTM įstatymo 7 str. 2 d. 6 punktas). Pareiškėjos atstovas Komisijos posėdžio metu, neginčydamas aukščiau nurodytų aplinkybių, įrodinėjo, jog Pareiškėjai nuo 2013-09-13 atstovaujanti likvidatorė G. Š., neturėdama objektyvių galimybių gauti Pareiškėjos buhalterinių dokumentų iš R. P. (pastarasis nevykdo Klaipėdos apygardos teismo 2015-07-17 vykdomojo rašto Nr. 2-453-479/2013, kuriame teismas įpareigojo jį perduoti Pareiškėjos turtą pagal balansą ir visus dokumentus), neturėjo galimybės teikti NTM deklaracijų, apskaičiuoti bei sumokėti Pareiškėjai priklausantį mokėti NTM. Pasisakant dėl šio argumento pažymėtina, jog likvidatorė G. Š. pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.110 str. 2 dalį turi juridinio asmens valdymo organo (bendrovės valdybos ir bendrovės vadovo) teises ir pareigas. Analogiška likvidatoriaus kompetencija yra numatyta ir Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 74 str. 1 dalyje. Pagal NTM įstatymo 4 str. 1 dalį mokesčio objektas yra juridinio asmens nekilnojamas turtas, esantis Lietuvoje. Pagal to paties įstatymo 8 str. 1 dalį nekilnojamojo turto mokestinė vertė yra nekilnojamojo turto vidutinė rinkos vertė. Taigi Pareiškėjai, kaip NTM mokėtojai, reikalingą informaciją mokestinio laikotarpio NTM deklaracijai pateikti Pareiškėjos likvidatorė turėjo teisę gauti ne tik iš įmonės apskaitos dokumentų, bet ir iš kitų institucijų, pavyzdžiui, VĮ Registrų centro, kuris tvarko Nekilnojamojo turto registrą, tačiau nesiėmė jokių kitų priemonių tam, kad būtų tinkamai įvykdytos Pareiškėjos mokestinės prievolės, apart kreipimosi į antstolius dėl apskaitos dokumentų išreikalavimo iš Pareiškėjos akcininko R. P.. Todėl Pareiškėjos nurodomos aplinkybės neeliminuoja jos atsakomybės dėl tinkamo Pareiškėjos mokestinių prievolių vykdymo, o tai reiškia, kad MAĮ 141 str. 1 d. 2 punkto nuostatos Pareiškėjai taip pat nėra taikytinos.

Dėl Pareiškėjos argumento, jog delspinigiai neturėjo būti skaičiuojami, nes Pareiškėjos 49,49 procentų bendrovės akcijų valdo valstybė, atstovaujama Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, pastebėtina, jog pagal MAĮ 96 str. 2 dalį delspinigiai kaip mokestinės prievolės užtikrinimo būdas yra netaikomas biudžetinėms įstaigoms, taip pat Lietuvos bankui. Nagrinėjamu atveju tikrintu laikotarpiu ir šiuo metu Pareiškėjos juridinis statusas yra likviduojama uždaroji akcinė bendrovė, t. y. nepatenkantis į MAĮ 96 str. 2 dalyje nurodytų įstaigų sąrašą. Todėl minėtas Pareiškėjos argumentas atmestinas kaip nepagrįstas.

Dėl atleidimo nuo baudos. Pažymėtina, jog MAĮ numatyta, kad esant 141 str. 1 dalyje nurodytoms aplinkybėms, mokėtojas gali būti atleistas nuo paskirtos baudos mokėjimo, tačiau tik tuo atveju, jei mokestis yra sumokėtas (įskaitytas ar priverstinai išieškotas) ar jo sumokėjimo terminas yra išdėstytas (atidėtas), t. y. atleidimui nuo baudų turi būti nustatytos ne tik bendrosios atleidimo nuo delspinigių ir baudų sąlygos, numatytos MAĮ 141 str. 1 dalyje, bet ir MAĮ 141 str. 2 dalyje numatyta papildoma sąlyga. LVAT savo praktikoje taip pat laikosi analogiškos pozicijos, t. y. jog MAĮ 141 str. 1 dalies nuostatų dėl atleidimo nuo baudos taikymas yra sąlygotas to paties straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų (pavyzdžiui, 2015-03-12 nutartis adm. byloje Nr. A-1412-575/2015). Todėl atleidimas nuo baudos, visų pirma, sietinas su mokesčio sumokėjimu arba jo priverstiniu išieškojimu, arba priskaičiuoto mokesčio sumokėjimo atidėjimu arba išdėstymu, nes priešingu atveju įstatymų leidėjas draudžia atleisti nuo atitinkamo mokesčio baudos (LVAT 2008-06-04 nutartis adm. byloje Nr. A-556-903/2008). Nagrinėjamu atveju, kaip pastebėjo Inspekcija skundžiamame sprendime, nėra nustatyta aplinkybių, kad Pareiškėjai apskaičiuotas NTM būtų sumokėtas (įskaitytas ar priverstinai išieškotas) ar jo sumokėjimo terminas išdėstytas (atidėtas). Ginčo nagrinėjimo Komisijoje metu Pareiškėja taip pat nepateikė MAĮ 141 str. 2 dalyje numatytos sąlygos išpildymą pagrindžiančių įrodymų.

Priešingai, Komisijos posėdžio metu Pareiškėjos atstovas nurodė, jog Pareiškėjos turtas yra areštuotas, o mokesčiai bus sumokėti tik po areštuoto turto pardavimo. Todėl nesant būtinos sąlygos (mokesčių sumokėjimo), Komisija neturi pagrindo tenkinti Pareiškėjos prašymą dėl atleidimo nuo baudos.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 str. 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2016-05-27 sprendimą Nr. 69-64.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 str. 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršelienė

Komisijos nariai

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius